

Skota Hāna atgriešanās ceļš: protestantu mācītājs kļūst par katoli

Vēl aizvien mēdzu ar apbrīnu raudzīties uz iespējām, kas paveras manā priekšā, lai es varētu dalīties savā pieredzē par to, kādēļ kļuvi par katoli un kā mūsu Kungs darbojās manas sievas dzīvē un mūsu ģimenē. Dzīve ir pilna ar negaidītiem notikumiem un pārsteigumiem. Arī mani vienlaikus gan iepriecina, gan pārsteidz fakts, ka varu ar jums dalīties savā pieredzē par to, kā es sāku saprast, ka tieši Romas katoļu Baznīca ir tā Dieva ģimene, kurā Viņš vēlas iekļaut visus savus bērnus. Savā laikā Fultons Šīns izteica kādu interesantu atzinumu, kuru es tagad mazliet pārfrāzēju, un, proti, Amerikas Savienotajās Valstīs neatradīsies pat 100 cilvēku, kas nīst Katoļu Baznīcu, bet gan varētu būt miljoniem cilvēku, kas ienīst to, ko viņi kļūdaini uzskata par Katoļu Baznīcu un tās mācību. Man ir jāpateicas vienīgi Dievam, ka es kādreiz spēju atklāt savu piederību šai pēdējai cilvēku kategorijai. Gadiem ilgi es biju nostājies pret Katoļu Baznīcu, biju arī daudz darbojies, pūloties panākt, lai katoļi savu Baznīcu pamestu. Taču nopietnas studijas un arī lūgšanas aizveda mani pie atziņas, ka Romas katoliskās Baznīcas saknes ir meklējamas Svētajos Rakstos.

ATGRIEŠANĀS PIE JĒZUS PUSAUDŽA GADOS

Tieši par to arī es vēlētos šorīt ar jums dalīties. Viss sākās ar atgriešanos pie ticības, kuru piedzīvoju vēl vidusskolas gados. Es neesmu uzaudzis dedzīgu kristiešu ģimenē. Baznīcu mēs apmeklējām tikai paretam, un tā nu arī es nebiju diez cik lielā mērā pievērsies reliģijai. Taču Dievs manas dzīves pārveidošanai izmantoja organizāciju *Jaunā dzīve*, kuras darbība ir vērsta uz Baznīcu neapmeklējošo skolnieku evaņģelizāciju. Es tiku savests kopā ar kādu cilvēku, vārdā Džeks, kurš, kļūstot par labu draugu, sāka dalīties ar mani arī Jēzus Kristus Evaņģēlija patiesībās, un tas izmainīja visu manu dzīvi.

Vēl vidusskolas pirmajos gados es apņēmos turpmāk dzīvot Dieva godam un lūdzu Jēzu Kristu ienākt manā sirdī; lūdzu, lai Viņš kļūst par manu Kungu un Pestītāju. Es atdevu Viņam visus savus grēkus un pretī saņēmu piedošanas un pestīšanas dāvanu. Tas ienesa manā dzīvē būtiskas pārmaiņas. Man gan nācās samaksāt ar to, ka zaudēju daudzus agrākos draugus, taču Dievs šo manu upuri patiešām atdarīja, dodot man vietā īstus draugus – draugus Kristū.

Džeks, kurš iemācīja mani mīlēt Kungu, mudināja arī lasīt Svētos Rakstus, un ne tik vien kā lasīt, bet drīzāk studēt, pat ienirt tajos – lasot un pārļausot no sākuma līdz beigām. Jau ap vidusskolas beigšanas laiku es visu Bībeli biju izlasījis kādas divas vai

trīs reizes. Un es biju iemīlējis Svētos Rakstus. Rezultātā biju nonācis arī pie dažām atziņām.

Vispirms gan jāpiemin, ka Džeks bija ieinteresējis mani ne tikai ar Bībeles lasīšanu, bet iepazīstinājis arī ar Mārtiņa Lutera un Žana Kalvina rakstiem, daloties ar dažām grāmatām no savas personīgās bibliotēkas. Tā nu es kļuva par pārliecinātu protestantu kristieti. Es nebiju tikai vienkārši Bībeles kristietis, bet gan no tiem, kas tic, ka līdz 16. gadsimtam Evaņģēlijs bija gandrīz pazaudēts viduslaiku māņticības un visu to pagānisko izrīcību purvā, kādas bija pieņēmusi Katoļu Baznīca. Tādējādi es nonācu pie savas pirmās atziņas, ka man ir jāpalīdz saviem katoļu draugiem saskatīt Jēzus Kristus Evaņģēlija vienkāršo vēstījumu, jāatklāj viņiem Bībele un jāparāda, ka Svētie Raksti neaicina ne uz ko vairāk, kā vienīgi pieņemt Jēzu par savu Pestītāju un Kungu, bet viss pārējais – Marija, svētie, šķīstītava, dažādi pielūgsmes veidi – ir tikai lētas un nevajadzīgas butaforijas.

Ap to laiku es sagājos ar kādu katoļu meiteni, un mēs jau sākām arvien nopietnāk viens par otru domāt. Taču es zināju arī to, ka mūsu attiecībām nebūs nākotnes, ja viņa paliks katole. Tāpēc iedevu viņai palasīt biezo Loreina Betnera grāmatu „Romas katolicisms“, kuru bieži dēvē arī par antikatholicisma bībeli. Šī vairāk kā 450 lappušu biezā grāmata ir piepildīta ar visa veida sagrozījumiem un meliem par Katoļu Baznīcu. Taču toreiz es to vēl nezināju un dalījos ar savu draudzeni no vislabākās sirdsapziņas. Viņa izlasīja grāmatu no vāka līdz vākam un tajā vasarā man uzrakstīja: „Paldies par grāmatu. Es vairs nekad neapmeklēšu Svēto Misi.“ To es stāstu ar skumjām un kaunu par notikušo, tomēr šis gadījums labi parāda, ar kādu sirsnību daudzi Bībeles kristieši izmanto katru iespēju, lai oponentu Katoļu Baznīcai. Vēl es prātoju: ja oblāta, kuru katoļi pielūdz uz altāra, nav Dievs, tad viņi ir tikai nožēlojami elku pielūdzēji un pagāni, un tādiem var vienīgi oponent. Un, ja Romas pāvests nav nemaldīgais Kristus Vikārs, kas spēj vienot simtiem miljonu katoļu viņu ticībā un pielūgsmes veidos, tad viņš ir tīrāns. Pavisam skaidri un vienkārši – viņš ir garīgs diktators. Un, tā kā es neuzskatīju, ka viņš būtu nemaldīgs vikārs, domāju, ka no manas puses būtu ļoti saprātīgi palīdzēt katoļiem saskatīt patiesību, lai viņi varētu atstāt savu Baznīcu.

Vienīgā katole starp visiem mūsu radiem bija mana mīļā vecmāmiņa. Man jāatzīst, ka viņa bija ļoti klusa, pazemīga un svēta. Un viņa tiešām bija patiesi ticīga katole. Kad vecmāmiņa nomira, mani vecāki atdeva man viņas svētlietas. Es aplūkoju viņas lūgšanu grāmatiņu un grāmatu ar Svētās Mises tekstiem, tad atradu arī rožukroni. Tas viss man vienkārši uzdzina nelabumu. Es zināju, ka manas vecmāmiņas ticība Jēzum bija patiesa, taču nespēju saprast, ko gan tas varētu nozīmēt. Pārrāvu viņas rožukroni uz pusēm un izmetu to atkritumu tvertnē. Es raudzījies uz šīm rožukroņa krellēm kā uz kaut kādām ķēdēm, no kurām nu viņa beidzot bija atbrīvota. Tādējādi par mana skatījuma nākošo aspektu kļuva uzskats, ka šiem cilvēkiem var būt arī kaut kāda ticība, taču šī ticība bija meliem apvīta, tāpēc viņiem bija vajadzīgi mīlestības pilni Bībeles kristieši, kas tos spētu atbrīvot.

Pēc vidusskolas beigšanas es nolēmu ne tikai turpināt kalpošanu, bet arī studēt teoloģiju. Šāds lēmums tika pieņemts pēc tam, kad vidusskolas pēdējā klasē biju uzrakstījis savu pētniecisko darbu ar nosaukumu „Sola fide“. Šie vārdi latīņu valodā nozīmē „vienīgi ticība“ vai „tikai ticībā“. Tā arī patiesībā ir frāze, ar kuru Mārtiņš Lutērs aizsāka protestantisko reformāciju. Viņš apgalvoja, ka mēs tiekam attaisnoti, tiekam samierināti ar Dievu, vienīgi pateicoties ticībai, bet nevis jebkādiem darbiem, ko mēs varētu izdarīt. Un viņa skatījumā tieši šis jautājums ir noteicošais, vai baznīca stāvēs vai kritīs. Tā dēļ, viņaprāt, arī Katoļu Baznīca krita un Protestantu baznīca cēlās. Savu pētniecisko darbu es uzrakstīju, izstudējis daudzus materiālus un būdams pilnīgi pārliecināts, ka, neizprotot pareizi jautājumu par *sola fide*, mēs nevaram pareizi izprast arī visu pārējo. Ja kāds mēģinātu sacīt, ka ticībai ir jāiet kopsolī vēl ar kaut ko citu, tad tas būtu piesārņojis Evaņģēlija vienkāršo patiesību. Ar šādu pārliecību es arī iestājos augstskolā.

KOLEDŽAS GADI

Četros koledžā pavadītajos gados es specializējos trīs novirzienos: filosofijā, Svēto Rakstu teoloģijā un ekonomikā. Atliecināju arī laiku kalpošanai *Jaunajā dzīvē*. Pateicības pārņemts, es vēlējos ar auglīgu darbu atlīdzināt Dievam par to, ka Viņš bija izmantojis *Jauno dzīvi*, lai vestu mani pie Kristus. Tā nu es šajos četros gados veltīju arī daudz pūļu, lai aizsniegtu Baznīcu neapmeklējošos bērnus, kas nekā nezināja par Kristu. Man jāatzīst, ka šai kategorijai piederēja arī katoļu bērni no tās vidusskolas, kurā es strādāju. Es redzēju šīs nabaga neizglītotās dvēseles, kuras tiešām nepazina Jēzu Kristu. Pēc vairākām Bībeles studiju nodarbībām es arī atklāju, ka šie bērni ne tikai nepazina Jēzu Kristu, bet faktiski neviens katoļu bērns, kuru es skolā sastapu, nezināja pat to, ko māca Katoļu Baznīca. Un, ja arī kāds viens vai divi no viņiem zināja, ko Baznīca māca, tad nezināja, kāpēc tā tiek mācīts. Viņiem trūka argumentu, lai pamatotu savu ticību. Panākt, lai viņi sāktu saskatīt Bībeles patiesības un saprastu Evaņģēliju tā, kā es pats, Mārtiņa Lutera uzskatu pārņemts, to sapratu, bija vienkārši bezcerīgi. Viņus mācīt bija tas pats, kas spēlēt ar tiem „aklās visticas“. Viņi nebija kaut kam tādām gatavi, nebija apbruņoti ar priekšzināšanām un jutās bezpalīdzīgi.

Es gan nezinu, kas šajā jomā noticis pēdējos piecpadsmit, varbūt divdesmit vai pat divdesmit piecos gados, bet, atskatoties atpakaļ uz šiem bērniem, gribas jautāt, vai viņi nav bijuši izmēģinājuma trusīši kādā katehētiskā eksperimentā, ja jau cilvēki ir domājuši, ka mēs varam apiet bērnu skološanu, neizskaidrojot viņiem, kam tad īsti jātic un kādēļ tā jātic. Rezultāts bija tāds, kāds tas bija. Es redzēju, kā daudzi no viņiem pamet Baznīcu. Un es apstrīdēju viņu uzskatus – gan tādēļ, ka centos būt sirsnīgs un godprātīgs, gan arī dēļ savas toreizējās neinformētības.

Savā trešajā kalpošanas gadā *Jaunajā dzīvē* es pajautāju kādai jaunietei – visskaistākajai meitenei studentu pilsētiņā – vai viņa būtu ar mieru man pievienoties, lai kopā strādātu, skolojot šos baznīcu neapmeklējošos bērnus. Kimberlija piekrita.

Mēs nostrādājām kopā divus gadus. Reizēm gāja pat vētraini. Mēdzām strīdēties kā brālis ar māsu par dažādām metodēm un rīcības veidiem, kā aizsniegt šo bērnu sirdis, katrs mēģinājām pierādīt savu taisnību. Bet tajā pašā laikā mēs arī bijām sākuši viens otru arvien vairāk cienīt... un, kad pēdējais koledžas gads tuvojās noslēgumam, es nācu klajā ar sev svarīgu jautājumu. Šķiet, ka viņa vēl nekad nebija bijusi tik mazrunīga un arī nekad nebija pateikusi tik daudz – viņa pateica man: „Jā“. Mēs apprecējāmies tūlīt pēc koledžas beigšanas. Un mums abiem bija tik vienādi sapņi par nākotni. Mēs vēlējāmies kopā kalpot, dalīties Kristus labajā vēstī, vēlējāmies atvērt Bībeli un panākt, lai tās dzīvais vārds aizsniegtu cilvēku sirdis.

SEMINĀRA GADI

Mēs uzsākām mācības seminārā kādu nedēļu vai divas pēc savām kāzām. Kāda lieliska pieredze – studēt kopā teoloģiju maģistrantūrā! Es biju izvēlēties trīs gadu studiju programmu Gordona-Konvela Teoloģijas seminārā Bostonā; viņa izvēlējās studiju programmu diviem gadiem. Mēs abi ieguvām maģistra grāpus. Pēc trīs gadiem es pabeidzu semināru kā labākais students savā grupā. Nestāstu par to, lepņības mudināts, bet gan tāpēc, lai pasvītrotu, cik nopietni es biju nodevies savām studijām. Cilvēki, kas mani seminārā pazina, zināja, ka manas dienas aizrit saspringti. Turpat vai katru nomoda stundu es izmantoju, lai lasītu un studētu Svētos Rakstus vai grāmatas par Svētajiem Rakstiem, kas palīdzēja tos labāk izprast. Bet, ja arī es kādu brīdi nelasīju un nestudēju, tad klīdu apkārt pa antikvariātiem, meklēdams vēl kādus jaunus materiālus lasīšanai. Gan Kimberlijai, gan man šie trīs gadi bija sagādājuši lielisku pieredzi. Tomēr arī šajā laikā risinājās daži notikumi, par kuriem man būtu jāpastāsta, jo, no atstatuma raugoties, tie mūsu dzīvē iezīmēja pagrieziena punktus.

Vispirms pievērsīšos Kimberlijas pirmajā mācību gadā izvēlētajai studiju disciplīnai. Tā bija kristīgā ētika – priekšmets, kuru pirms gada biju izvēlēties arī es pats. Dr. Deiviss lika visiem studentiem sadalīties mazās grupiņās, lai katra grupiņa varētu nodarboties ar savas tēmas izpēti. Viena grupa, piemēram, pētīja aborta jautājumu, cita bija izvēlējusies tēmu par kodolkaru un vēl cita pievērsās ar nāvessodu saistīto jautājumu studēšanai. Kādā pusdienlaikā Kimberlija paziņoja, ka viņa bija pievienojusies grupiņai, kas nolēmusi izstudēt kontracepcijas jautājumu. Atceros, kā es tajā laikā brīnījos: *Kālab kontracepciju?*

Vēl pirms gada, kad es studēju kristīgo ētiku, šo tēmu tā arī neviens nebija izvēlēties, un to es viņai pateicu. Kimberlija atbildēja: „Jā, bet tagad vēl arī trīs citi studenti to ir izvēlējušies, un šodien mums bija pirmā tikšanās.“ Viņa pastāstīja arī par kādu cilvēku, kurš bija piedāvājis savu kandidatūru un kļuvis par komitejas priekšsēdi, bet pēc tam izziņojis no šī pētījuma sagaidāmos rezultātus vēl pirms grupiņa bija paguvusi uzsākt savu izpētes darbu. Viņš sacījis: „Lūk, mēs visi, būdami protestanti un Bībeles kristieši, zinām, ka ar kontracepciju viss ir kārtībā, es gribēju sacīt, tik ilgi, kamēr nelietojam tādas kontracepcijas līdzekļus, kas ir abortīvi, kā piemēram, IUI u.

tml.“ Pēc tam viņš vēl piebilda, ka tik tiešām no visiem, kas sevi dēvē par kristiešiem, vienīgi katoļi ir nostājušies pret mākslīgo dzimstības kontroli. Sekojis arī izskaidrojums: „Tam par iemeslu, protams, ir fakts, ka viņiem visu nosaka celibātā dzīvojošs pāvests un viņus vada celibātā dzīvojoši priesteri, kuriem nav jāaudzina bērni un kuri vēlas, lai katoļu vecākiem būtu daudz bērnu, jo tad no tiem varēs ievilkt Baznīcā arvien jaunus kandidātus, kas papildinās priesteru un mūķeņu pulku, jūs taču zināt.“

Tomēr šāda veida argumentācija uz Kimberliju diez cik lielu iespaidu neatstāja. Viņa jautāja: „Vai esat pārliecināts, ka tie ir labākie argumenti, kādus viņi piedāvātu?“ Es varu iedomāties, ka viņš būs atbildējis izsmejoši vai arī pateicis kaut ko tādā garā kā: „Varbūt jūs pati vēlaties šajos argumentos ieskatīties?“ Ar Kimberliju tā runāt nevar. Viņas atbilde šādā gadījumā var būt vienīgi: „Jā.“ Un tad jau arī viņu varēja pārņemt interese izpētīt šo tēmu patstāvīgi. Pēc kādas nedēļas Terijs pienāca pie manis semināra vestibilā un sacīja: „Tev ir jāparunā ar savu sievu. Viņa ir izrakusi kaut kādu interesantu informāciju par kontracepciju.“ Interesantu informāciju par kontracepciju? Viņš turpināja mani pārliecināt: „Viņa tomēr ir tava sieva, tev ir jāpārinteresējas.“ „Jā, labi, Terij, es to darīšu,“ atbildēju viņam.

Tovakar es maltītes laikā Kimberlijai jautāju: „Par ko Terijs runā?“ Viņa atbildēja: „Es atklāju, ka līdz 1930. gadam visas protestantu konfesijas bez mazākā izņēmuma bija nostājušās pret kontracepciju, balstoties uz Svētajos Rakstos atrodamiem argumentiem.“ Tad es sacīju: „Pagaidi, bet vai nevar būt tā, ka mums bija vajadzīgi pat vairāki gadsimti, lai izskaustu pēdējās Romas ietekmes paliekas?“ Un viņa atbildēja: „Es to vēl papētīšu.“

Citu nedēļu Terijs atkal mani uzmeklēja un sacīja: „Viņas argumentiem ir jēga.“ Es jautāju: „Argumentiem pret kontracepciju, kas ņemti no Svētajiem Rakstiem?“ Viņš tikai noteica: „Tev ar viņu jāparunā.“ Atbildēju: „Labi, es parunāšu.“ Taču sevī nodomāju: *Runāt par tādu tēmu, nu zini, tad jau labāk...*

Pie šī jautājuma es vēl tomēr atgriezos, un Kimberlija pasniedza man kādu grāmatu. Tā bija Džona Kiplija grāmata „Dzimstības kontrole un laulības derība“. Nesen tā tika pārizdota ar nosaukumu „Sekss un laulības derība“. Šo grāmatu jūs varat pasūtīt no organizācijas *Couple to Couple League* Sinsinati pilsētā. Es sāku to lasīt ar lielu interesi, taču vispirms tāpēc, ka tās virsrakstā bija ietverts vārds „derība“. Pats savās studijās es, vairākas reizes pārļausot Bībeli, biju nonācis pie dziļas pārliecības, ka tam, kurš vēlas iepazīt Dievu, ir jāsaprot, kas ir derība, jo tieši derības ideja ir visu Svēto Rakstu centrā. Pēc brīža, kad biju jau mazliet ieskatījies grāmatā, es sacīju: „Kimberlij, pagaidi sekundi, šis autors ir katolis. Vai tu gaidi, lai es lasītu katoļa sarakstītu grāmatu?“ Tajā brīdī man iešāvās prātā doma: *Kā tas katolis sadomāja ielikt savas grāmatas virsrakstā vārdu „derība“? No kura laika katoļi sākuši piesavināties manu iemīļoto konceptu?*

Sāku grāmatu lasīt. Izlasīju divas vai trīs nodaļas un redzēju, ka autora teiktajam ir jēga. Tūlīt arī aizsviedu grāmatu pāri rakstāmgaldam. Atklāti sakot, man negribējās, lai viņa vārdiem būtu kāda jēga. Drīz vien tomēr atkal pacēlu nosviesto grāmatu un

turpināju lasīt tālāk. Autora argumenti tiešām bija pamatoti. Balstoties uz Bībeli un derības koncepciju, viņš pierādīja, ka dzimumakts nav tikai fiziska darbība, bet tas ir arī garīgs akts, kuru Dievs cilvēkiem devis laulības derības atjaunošanai. Iespēja derību atjaunot tiek dota arī visās citās derībās. Derības atjaunošanas akts ir Dieva žēlastības akts jeb Dieva žēlastības brīdis. Kad mēs atjaunojam derību, Dievs ļauj pār mums nākt savai žēlastībai. Bet žēlastība ir dzīvība un spēks, un paša Dieva mīlestība. Kiplijs arī parāda, ka pēc Dieva ieceres laulības derībā dzimumakts kalpo, lai atklātu dzīvību dāvājošo mīlestības spēku. Kad laulības derībā divi kļūst par vienu, tad pēc Dieva ieceres viņiem jābūt tik lielā mērā vienotiem, ka deviņus mēnešus vēlāk jau var rasties vajadzība rezultātu nosaukt konkrētā vārdā. Un ieņemtais bērns iemieso to vienu, par kuru Dievs ir licis kļūt diviem caur dzimumaktu. Tādu laulības derību ir paredzējis Dievs. Viņš ir sacījis: *Veidosim cilvēku pēc sava tēla un līdztības*. Dievs, kurš ir trīs vienā, radīja cilvēku – vīrieti un sievieti – un sacīja: *Esiet auglīgi un vairojieties*. Diviem ir jākļūst par vienu, un, kad divi kļūst par vienu, šis viens, par ko viņi kļūst, ir jau trešais, un tas ir bērns; tad viņi ir trīs vienā. Tas man sāka izklausīties pat ļoti sakarīgi, un es izlasīju arī visus pārējos argumentus. Kad beidzu šo grāmatu lasīt, zināju, ka tā mani ir pārliecinājusi.

Mani tomēr mazliet mulsināja fakts, ka Romas katoļu Baznīca bija vienīgā konfesija, vienīgā Baznīcas tradīcija uz zemes, kas vēl joprojām uzturēja spēkā šo jau gadsimtiem pastāvošo un uz Svētajiem Rakstiem balstīto kristiešu mācību, jo drīz vien pēc tam, kad 1930. gadā no tās novērsās Anglikāņu baznīca, kas sāka atļaut kontrceptīvo līdzekļu lietošanu, seksuālās revolūcijas milzīgo spiedienu neizturēja arī pārējās galvenās kristiešu konfesijas visā pasaulē. Divdesmitā gadsimta sešdesmitajos un septiņdesmitajos gados arī mana Prezbitēriešu baznīca Amerikas Savienotajās Valstīs iestājās ne tikai par kontrceptīvo līdzekļu pielietojumu, bet pat par aborta veikšanu pēc pieprasījuma un valsts finansējuma piešķiršanu abortiem. Tas mani gluži vai satrieca. Taču es sāku arī pārdomāt, vai neiznāks tā, ka šībrīža nelielā piekāpšanās aizved par tālu. Varbūt vēlāk nāksies vienīgi secināt, ka plūdi jau ir atrāvuši vaļā aizsprosta aizvarus. Bet tad atkal nospriedu, ka tik traki jau nebūs, jo Katoļu Baznīca tomēr ir pastāvējusi jau apmēram 2000 gadus un vismaz kaut ko taču katoļiem būtu jāsaprot arī pareizā gaismā. Mūsu ģimenē mēdza sacīt, ka arī akelai vistai reizēm var palaimēties atrast mieža graudu, un tā jau tas laikam arī ir. Tolaik es mācījos semināra 2. kursā.

Kad biju jau semināra pēdējā kursā, notika kaut kas tāds, ko es uztvēru kā savas krīzes priekšvēstnesi. Es biju pievērsies derības izpētei, un mani aizsniedza ziņas par vēl kādu teologu, kurš arī nodarbojas ar derības izpēti. Tas bija profesors Šepeds Filadelfijā, Vestminsteras Teoloģijas semināra pasniedzējs. Es biju dzirdējis par Šepedu tāpēc, ka viņš tika apsūdzēts par ticības maldu izplatīšanu. Cilvēki sprieda, ka šo maldu cēlonis ir viņa nepareizā derības izpratne. Tad nu es sameklēju un izlasīju dažus viņa rakstītus dokumentus un rakstus. Atklājās, ka profesors Šepeds bija nonācis pie tiem pašiem slēdzieniem, pie kādiem manas studijas bija aizvedušas arī mani.

Protestantisma pasaulē ar derību saprot līgumu, abus jēdzienus praktiski uzskatot par sinonīmiem vai vismaz savstarpēji aizvietojamiem. Ja jums ir derība ar Dievu, tad tas ir tikpat kā noslēgts kontrakts. Jūs atdodat Dievam savus grēkus, un Viņš dod jums Kristu; un tas ir ticības darījums pestīšanai.

Taču, jo vairāk es studēju, jo labāk sāku saskatīt, ka senebreju uztverē un Svētajos Rakstos derība atšķiras no kontrakta gandrīz tikpat lielā mērā kā laulība no prostitūcijas. Kontraktā jūs apmaināties ar īpašumu, bet derībā – ar personām. Slēdzot kontraktu, jūs sakāt: *Šis ir jūsu, un tas ir mans*, bet Svētie Raksti atklāj, ka, slēdzot derību, tiek sacīts: *Es esmu tavs, un tu esi mans*. Pat tad, kad Dievs slēdz derību ar mums, Viņš saka: *Es būšu jūsu Dievs, un jūs būsiet mana tauta*. Studējot senebreju valodu, es atklāju, ka ebreju vārds *Am*, kas tiek tulkots kā *tauta*, burtiski nozīmē *radnieks, ģimene*. Es būšu jūsu Dievs un tēvs; un jūs būsiet mana ģimene, mani dēli un manas meitas, mana saime. Tadējādi, noslēdzot derību, veidojas radniecības saites, kas vieno kopējā ģimenē ar Dievu.

Kad lasīju Šepeda rakstus, redzēju, ka viņš lielā mērā runā par to pašu: mūsu derība ar Dievu nozīmē būt Viņa dēliem. Un es nodomāju: *Jā, tik tiešām, labi pateikts*. Nespēju saprast, kādus maldus tas varētu ietvert. Tad kāds man pateica priekšā: „Šepeds apšaubā *sola fide*.“ Ko?! Nekādā gadījumā! Es gribēju sacīt, ka tas ir tikai Evaņģēlijs. Tā ir vienkāršā Jēzus Kristus patiesība. Viņš nomira par mūsu grēkiem; un es Viņam ticu. Viņš mani glābj, no grēkiem atbrīvotu un bez viltus. Tas ir jau noslēgts darījums. Sola fide? Viņš to apšaubā? Nekādā gadījumā.

Es viņu sazvanīju. Sacīju: „Esmu izlasījis jūsu rakstīto par derību. Tas pārlicina. Arī es pats esmu nācis pie ļoti līdzīgiem secinājumiem. Bet kādēļ tas viss jūs noved pie šaubām par Lutera *sola fide* doktrīnas patiesīgumu?“ Un viņš sāka man izskaidrot, ka Lutera attaisnošanas koncepcija ir ļoti šaura un ierobežota. Tajā gan ir daudz patiesības, bet vienlaicīgi arī trūkst daudz kā no patiesības.

Kad es noliku telefona klausuli, vēl kādu brīdi to visu pārdomāju, cenšoties ielūkoties lietas būtībā dziļāk. Un tad es sapratu, ka Lutera un praktiski visu Bībeles kristiešu un protestantu uztverē Dievs ir tiesnesis, bet derība tiek iztēlota kā skats tiesas zālē, kur mēs visi esam grēka pilni noziedznieki. Bet, tā kā Kristus ir saņēmis mūsu sodu, mums tiek piešķirts Viņa taisnīgums un Viņš paņem mūsu grēkus. Tā nu mēs tiekam cauri sveikā – tiekam attaisnoti. Citiem vārdiem, Luteram pestīšana ir tiesisks darījums, bet apustulim Pāvilam *Vēstulē romiešiem* un *Vēstulē galatiešiem* pestīšana ir kas vairāk nekā vienīgi tiesisks darījums. Derība mūs ved ne tik daudz uz romiešu tiesas zāli, cik uz ebreju ģimenes māju. Dievs nav vienkārši tikai tiesnesis, vispirms Viņš ir tēvs. Dieva spriedumi ir tēvišķi. Un Kristus nav vienkārši Kāds, kas pārstāv nevainīgu upuri un paņem no mums projām pelnīto nosodījumu un sodu. Viņš ir pirmdzimtais starp daudziem brāļiem un māsām. Viņš ir mūsu vecākais brālis un redz, kādi mēs esam – dezertieri, pazudušie dēli un dumpinieki, kas atšķelti no dzīves Dieva ģimenē. Ar jauno derību Kristus neveic vienkārši līgumā paredzētu apmaiņu, Viņš dāvā mums pats savu Dieva Dēla stāvokli, lai mēs patiesi varētu kļūt par Dieva bērniem.

Kad mēģināju dalīties šajos iespaidos ar saviem draugiem, viņu atbildes bija apmēram tādas: „Nujā, tas jau ir apustulis Pāvils.“ Bet tilkīdz es sāku dziļāk pētīt Lutera un Kalvina rakstus, tur vairs neko no tā visa neatradu. Viņi gan bija ievirzījuši mani Svēto Rakstu studijās, bet šajā procesā es vārda vistiešākajā nozīmē atklāju, ka viņu mācībā ir daži ļoti būtiski robi. Tā nu es nonācu pie secinājuma, ka uzstādījums *sola fide* ir aplams. Pirmkārt jau tāpēc, ka Bībelē tas nekur nav atrodams. Un otrkārt vēl arī tāpēc, ka Lutera savā Bībeles tulkojumā, Pāvila *Vēstules romiešiem* 3. nodaļā, vāciski pievienoja vārdu „vienīgi“, kaut arī ļoti labi zināja, ka šāds vārds nav sastopams grieķu tekstā. Svētais Gars nekur nav iedvesmojis Svēto Rakstu autorus sacīt, ka mūs izglābs tikai un vienīgi ticība. Pāvils gan māca, ka mūs glābj ticība, bet *Vēstulē galatiešiem* arī paskaidro, ka tā ir ticība, kas darbojas mīlestībā. Un tieši tā tas notiek arī ģimenē, vai ne? Neviens tēvs saviem bērniem neteiks: „Ei, bērniņi, tā kā jūs esat manā ģimenē, bet visi pārējie bērni, jūsu draugi, nav piederīgi manai ģimenei, jums nav jāstrādā, nav jāpaklausa un jums nekas nav jāupurē, jo jūs, lūk, jau tāpat esat pasargāti no visa ļaunuma. Jūs saņemsiet mantojumu neatkarīgi no tā, kā rīkosieties.“ Tā tas nenotiek.

Tā nu es savus uzskatus mainīju, bet jutos diezgan norūpējies. Viens no maniem izcilākajiem pasniedzējiem, Dr. Džons Gerstners, kādreiz bija teicis, ka gadījumā, ja uzskats par *sola fide* izrādītos maldīgs, tad viņš jau nākošās dienas rītā būtu Romā un, pie Vatikāna sienām ceļos nometies, gandarītu par grēkiem. Toreiz mēs tikai pasmējāmies par tādu retoriku. Taču viņš bija trāpījis naglai pa galvu, jo tieši no šī jautājuma arī izriet visas pārējās teorijas. Ja kāds ir šajā jautājumā maldījies, tad nenāks par sliktu pārdomāt, kur vēl varētu būt pieļautas kļūdas. Jā, par to es zināmā mērā raizējos, taču vēl ne pārmērīgi. Tajā laikā es plānoju doties uz Skotiju, lai studētu Aberdīnas universitātes doktorantūrā derības jautājumu, jo tieši Skotijā bija radusies un attīstījusies derības teoloģija. Ar visu savu dedzību biju gatavs doties uz turieni, lai studētu. Tieši tāpēc arī mani tobrīd īpaši nesatrauca šī jautājuma risināšana. Domāju, ka ar to taču es, galu galā, varēšu nodarboties doktorantūras studiju laikā.

Bet tad pēkšņi mūs sasniedza ziņa, ka izmaiņas mūsu uzskatos par kontracepciju ir sekmējušas izmaiņas arī Kimberlijas anatomijā un fizioloģijā – viņa bija stāvoklī. Taču Margarita Tečere nebūt nebija ieinteresēta piešķirt pabalstus savā diženajā impērijā dzimušiem amerikāņu bērniem. Mēs centāmies izvērtēt savu situāciju objektīvi un sapratām, ka tādos apstākļos tomēr nevarēsim atļauties studēt Skotijā. Uz gadu domas par tālākām studijām vispār bija jāatliek. Tikmēr mācību laiks seminārā jau tuvojās noslēgumam, bet mēs vēl nezinājām, ar ko pēc semināra beigšanas nodarboties. Tā kā skaidrības nebija, sākām lūgties.

BAZNĪCAS MĀCĪTĀJS VIRDŽINIJA

Atskanēja telefona zvans. Zvanīja no kādas baznīcas Virdžīnijas štatā. Tā bija pazīstama baznīca, par kuru biju dzirdējis daudz laba. Man jautāja: „Vai jūs nevēlētos

braukt pie mums un kandidēt uz mācītāja vietu?“ Tas nozīmēja teikt izmēģinājuma sprediķi, vadīt Bībeles studiju nodarbību un apspriest jautājumus ar draudzes vecākajiem. Atbildēju: „Labprāt.“ Tā nu es uz turieni aizbraucu. Nolasīju sprediķi, novadīju Bībeles studiju nodarbību un tikos ar draudzes vecākajiem. Viņi man sacīja: „Tas bija lieliski. Mēs vēlamies, lai jūs paliktu pie mums strādāt. Mēs patiesībā maksāsim jums pietiekami labi, lai jūs varētu turpināt vismaz 20 stundas nedēļā studēt Svētos Rakstus un teoloģiju. Bet mēs arī vēlamies, lai jūs katru svētdienas rītu teiktu vismaz 45 minūtes garu sprediķi un izskaidrotu mums Dieva Vārdu.“ 45 minūtes! Vai varat iedomāties, ko izpelnītos katoļu priesteris, ja viņš sprediķotu 45 minūtes? Nākošajā nedēļā tāds sanktuārijs būtu tukšs. Un, pastāvot tādai praksei, visa Baznīca būtu tukša. Bet šeit viņi lūdza mani sprediķot vismaz 45 minūtes. Es sacīju: „Ja nu jūs tā vēlaties, lai notiek.“ Viņi vēl paskaidroja: „Mēs vēlamies, lai jūs mūs iegremdētu Dieva Vārdā.“ Tā nu es sāku strādāt.

Vispirms pastāstīju viņiem par derību. Pēc tam centos labot viņu aplamo priekšstatu par derību, kas līdzinās kontraktam, un izskaidroju, ka derība patiesībā nozīmē ģimeni. Tālāk jau runāju par to, ka Dieva ģimenes izpratnei svarīgāk nekā jebkas cits, par ko vēl varētu izlasīt Bībelē, ir apzināties, kādi esam mēs un ko ir paveicis Kristus. Dievs ir Tēvs, Dievs ir Dēls un Dievs caur Svēto Garu ir darījis mūs par vienu ģimeni ar Sevi. Un, kolīdz es tā biju sācis sludināt un skaidrot, šī mācība izplatījās zibens ātrumā pa visu draudzi. Bija redzams, kā tās iespaidā mainās cilvēku attieksme pret laulībām un ģimeni. Tas mani aizrāva. Pēc tam sāku viņiem skaidrot sakarību starp liturģiju, derību un ģimeni, uzsverot, ka Svētajos Rakstos atspoguļotā derība tiek svinēta liturģiskā pielūgsmē, Dieva ģimenei pulcējoties uz mielastu, lai svinētu Kristus upuri. Savos sprediķos es izteicu domu, ka varbūt arī mums vajadzētu pulcēties uz šādu ģimenes mielastu jeb komūniju. Es pat atļāvos lietot vārdu *Euharistija*. Kaut ko tādu viņi vēl nekad nebija dzirdējuši. Sacīju viņiem: „Varbūt mums vajadzētu svinēt to, ka esam Dieva derības ģimene, pieņemot komūniju pat katru nedēļu. Kā jūs domājat? Vai tā vietā, lai koncentrētos vienīgi uz sprediķi, nevajadzētu labāk sprediķi uztvert kā ievadu, kas palīdz sagatavoties, lai svinētu to, ka mēs esam Dieva ģimenes locekļi?“ Tas viņiem patika.

Kāds puisis tomēr pienāca pie manis un sacīja: „Katru nedēļu? Bet vai nav tā, ka familiaritāte noved pie necienīgas attieksmes? Vai esat pārliecināts, ka mums tas jādara katru nedēļu?“ Atbildēju viņam: „Pagaidiet mazliet! Vai jūs arī savai sievai sakāt, ka viņu mīlat, tikai četras reizes gadā? Vai sakāt viņai: „Galu galā, mīļumiņ, tāda tuvība noved pie necienīgas attieksmes, tāpēc es nevēlos tevi skūpstīt vairāk kā četras reizes gadā.“ Viņš paskatījās uz mani un sacīja: „Es sapratu jūsu domu.“

Pēc izmaiņu ieviešanas liturģijā mēs jutām, ka izmainās gan mūsu draudzes, gan tajā ietilpstošo ģimeņu dzīve. Bija prieks to vērot. Un, jo es vairāk stāstīju par derību, jo draudze izrādīja arvien lielākas slāpes pēc šādām zināšanām.

Šajā laikā es vēl uz pusslodzi strādāju arī vietējā kristīgajā vidusskolā, kuras skolēni nāca uz manu baznīcu. Starp tiem bija daži visizcilākie audzēkņi, kādiem jebkad esmu kaut ko pasniedzis. Un arī viņi ar entuziasmu atsaucās uz šādu derības koncepciju. Es

uzsāku mācīt kursu par pestīšanas vēsturi, un sākumā mani skolnieki izskatījās tādi kā mazliet apmulsuši, jo tas taču bija tik savādi – visi šie personvārdi un vietvārdi, kurus tikai retais spēj izrunāt un vēl mazāk saprast, kāda no visa tā jēga. Tad es viņiem sacīju: „Redziet, ja jūs raugāties uz derību kā uz ģimeni, tad viss patiešām kļūst gluži vienkārši.“ Es iepazīstināju savus audzēkņus ar Vecās Derības grāmatās aprakstītajām derībām, kuras aizved līdz Kristum. Vispirms mēs lasām par derību, kuru Dievs noslēdz ar Ādamu. Tā ir laulība – ģimenes saites. Nākošo derību Dievs slēdz ar Noasu. Tajā ir iesaistīta arī visa Noasa ģimene un saime – viņa sieva un trīs dēli ar savām sievām. Visi kopā viņi izveido Dieva ģimeni – ticīgu saimi. Un tad, Abrahama laikos, Dieva ģimene piedzīvo tādu izaugsmi, ka tā patiesībā kļūst jau par cilti. Nākošo derību Dievs slēdz ar Mozu. Izraēlim ir divpadsmit ciltis, kas kļūst par vienu tautu, bet caur derību šī tauta kļūst par Dieva tautu un ģimeni. Visbeidzot nāca Kristus ar jauno derību. Es viņiem mācīju, ka jaunās derības pārkums vispirms izpaužas ar to, ka Dieva ģimene vairs nav saistīta tikai ar vienu tautu, bet ir kļuvusi par starptautisku ģimeni, par vispasaules jeb katolisku ģimeni.

Viena no manām studentēm pacēla roku un jautāja: „Kā visa šī bilde izskatītos, ja to aplūkotu vēl no kādas citas puses?“ Es uzzīmēju uz tāfeles piramīdu un sacīju: „Iedomājieties, ka tā ir liela, izstiepta ģimene ar tēva un mātes tēlu katrā no dažādajiem līmeņiem un mums visiem, kas esam brāļi un māsas Kristū. Dzirdēju, ka aizmugurē kāds nomurmināja: „Man jau nu izskatās pēc katoļu baznīcas.“ Atbildēju: „Nē, nē, nē! Tas, ko es jums mācu, tieši atrisina problēmas, tas ir pretlīdzeklis indei“. Tad kādu dienu pusdienlaikā pie manis pienāca Rebeka. Es tieši ieturēju maltīti, kad viņa sacīja: „Mēs klases beigās izvedām nelielu balsošanu, kuras rezultātā atklājās mūsu vienprātīgie uzskati. Un mēs visi domājam, ka jūs kļūsi par Romas katoli.“ Es gandrīz vai aizrijos ar savu sviestmaizi. „Mieru, mieru, es nevēlos zaudēt savu darbu. Bet, Rebeka, varu tevi pārliecināt, ka tas, ko es jums mācu, nav katolicisms, tā ir tieši pretinde katolicisma indei. Taču viņa tikai stāvēja, manī raudzīdamās, un atkal sacīja: „Nē, tas ir vienprātīgi nobalsots – jūs kļūsi par katoli.“ Pēc tam meitene pagriezās un aizgāja.

Es biju kā apdullis no dzirdētā. Tajā pēcpusdienā, pārnācis mājās, es iegāju virtuvē un sastapu pie ledusskapja Kimberliju. Sacīju viņai: „Tu nevari pat iedomāties, ko Rebeka šodien pateica.“ „Ko tu domā stāstīt – vēl vienu stāstu par Rebeku?“ Es turpināju: „Viņa taču pienāca pie manis pusdienlaikā un paziņoja, ka šie esot izveduši klases beigās balsojumu un visi vienprātīgi nobalsojuši, ka es kļūšot par Romas katoli. Vai tu spēj kaut ko tādu iedomāties, ka es kļūtu par katoli?“ Bet viņa pat neiesmējās. Viņa vienkārši stāvēja un raudzījās manī ar trulu skatienu, un tad pajautāja: „Nu un kļūsi arī?“ Tas bija tā, it kā man kāds būtu iedūris mugurā dunci. Es izsaucos: „Kimberlij! *Et tu, Brute?*“ Taču nē, ne tu!“ Es turpināju: „Tu taču zini, ka es esmu kalvinists – kalvinistu kalvinists, prezbitēriets un katolicisma ienaidnieks. Esmu

* „Un arī tu, Brut?“ – šī latīņu frāze V. Šekspīra lugā „Jūlijs Cēzars“ ir Cēzara pēdējie vārdi, kurus viņš mirstot saka savam kādreizējam draugam Brutam, kas viņu sazvērestības laikā nonāvē. Rietumu kultūras mantojumā tas ir plaši pazīstams citāts, kuru lieto, lai apzīmētu vislielāko nodevību.

cilvēkiem izdalījis daudzus Betnera grāmatas eksemplārus un esmu panācis, ka ne viens vien katolis atstāj savu baznīcu. Esmu izaudzis par kristieti, balstoties uz Mārtiņa Lutera mācību.“ Tomēr viņa tur stāvēja un sacīja: „Jā gan, bet reizēm man gribas jautāt, vai tu neesi Lutera reversā.“ „Tprū! Pagaidi, Kimberlij!“ Man vairs nebija ko teikt.

PASNIEDZĒJS PREZBITERIEŠU SEMINĀRĀ

Ap šo laiku vēl notika kaut kas tāds, kam grūti pat noticēt – seminārs, turklāt vēl prezbiteriešu seminārs, man piedāvāja, vai es nevēlētos lasīt studentiem lekciju kursus, sākot ar vienu semināru par Jāņa evaņģēliju. Es atbildēju: „Labprāt.“ Tā nu es sāku dalīties savās pārdomās par visu, kas Jāņa evaņģēlijā sacīts par derību, par Dieva ģimeni un par to, ko patiesībā nozīmē piedzimt no jauna. Un, pētot šo evaņģēliju, es atklāju, ka piedzimt no jauna tomēr nenozīmē pieņemt Jēzu Kristu kā savu Kungu un Pestītāju, aicinot Viņu ienākt savā sirdī, kaut arī pats par sevi tas ir svarīgi un Jēzum Kristum ir jābūt ikviena ticīgā Pestītājam un Kungam neatkarīgi no tā, vai šis ticīgais būtu katolis vai arī piederētu kādai citai konfesijai, jo ikvienam ir jāizveido un jāuztur personiskas attiecības ar Kungu. Bet ko tad Jēzus bija gribējis pateikt Jāņa evaņģēlija 3. nodaļā, kad Viņš sacīja, ka mums jāpiedzimst no jauna? Pēc brīža Viņš vēl papildināja sacīto, ka mums jāatdzimst no ūdens un Svētā Gara. Turklāt vienā no iepriekšējām nodaļām Viņš arī pats tika kristīts ar ūdeni un pār Viņu nolaidās Gars. Un tiklīdz Jēzus bija beidzis runāt ar Nikodēmu par nepieciešamību atdzimst no ūdens un Svētā Gara, jau nākamajā pantā ir sacīts, ka Jēzus un Viņa mācekļi aizgāja ļaudis kristīt. Tas viss tomēr liek domāt, ka ar piedzimšanu no jauna ir jāsaprot derības akts, sakraments un derības atjaunošana, iekļaujot kristību. Šajās pārdomās es dalījos arī ar saviem semināra studentiem, un manis sacītais viņus pārlicināja.

Turpināju tālāk uz priekšu sagatavot savus sprediķus un dažas lekcijas par Jāņa evaņģēlija 3. nodaļu. Sāku pārdomāt arī Jāņa evaņģēlija 6. nodaļu. Nezinu, cik daudzi no jums jebkad ir pētījuši Jāņa evaņģēliju. Tas daudzējādā ziņā ir visbagātīgākais evaņģēlijs. Bet šajā ceturtajā evaņģēlijā mani visvairāk saista tieši 6. nodaļa. Un tad es tajā, šķiet, atradu kaut ko tādu, ko es, agrāk lasot, nebiju ievērojis. Ieklausieties! „Bet Jēzus tiem sacīja: „Patiesi, patiesi es jums saku: ja jūs Cilvēka Dēla Miesu neēdīsiet un Viņa Asinis nedzresiet, tad jūsos nebūs dzīvības. Kas manu Miesu ēd un manas Asinis dzer, tam ir mūžīgā dzīvība; un es viņu uzmodināšu pastarā dienā; jo mana Miesa ir patiess ēdiens un manas Asinis ir patiess dzēriens. Kas manu Miesu bauda un manas Asinis dzer, tas paliek manī un es viņā.““ Es to lasīju un vēlreiz pārlasīju. Mēģināju uz to paraudzīties vai no desmit dažādiem skatpunktiem. Iegādājos arī grāmatas ar komentāriem par Jāņa evaņģēliju, kurās iztirzāts šis fragments. Un tomēr es nevarēju saprast, kāda varētu būt šo vārdu jēga.

Savā laikā es tiku mācīts šo fragmentu interpretēt pārnestā nozīmē un uzskatīt, ka Jēzus runā simboliski. Tādā gadījumā miesa un asinis, par kurām Jēzus runā, tiešām ir

tikai Viņa miesas un asins simboli. Bet, jo vairāk es iedziļinājos, jo vairāk sāku saprast, ka šai interpretācijai vispār nav jēgas. Kāpēc? Tāpēc, ka tiklīdz visi klātesošie jūdi dzird, ko Jēzus saka, viņi sāk iet projām. Līdz tam Jēzum bija sekojuši ļaužu tūkstoši, bet tad pēkšņi Viņa vārdi „mana Miesa ir patiess ēdiens un manas Asinis ir patiess dzēriens“ cilvēkus tā satriec, ka lielākā daļa no pūļa izklīst. Viņu atstāj tūkstošiem mācekļu. Ja Jēzus būtu domājis runāt tikai pārnestā nozīmē, Viņam kā skolotājam būtu morāls pienākums saukt visus atpakaļ un sacīt: „Pagaidiet, es to domāju vienīgi pārnestā nozīmē!“ Taču Jēzus tā nedara. Un ko tad Viņš dara?

Mani pētījumi lika man saprast, ka Viņš pievērsās palikušajiem divpadsmit mācekļiem. Un Jēzus tiem nesacīja: „Labāk pieņemsim darbā sabiedrisko attiecību speciālistu. Es, puīši, tiešām izplātījos.“ Ne tuvu! Viņš tikai jautā: „Vai arī jūs gribat aiziet?“ Jēzus nesaka: „Vai jūs saprotāt, ka es to biju domājis simboliski?“ Nekā tamlīdzīga! Viņš vienkārši vēlas pateikt, ka patiesība mūs dara brīvus, un arī to, ka ir mācījis patiesību. Ko lai par to domā?

Tad pieceļas Pēteris un sāk runāt. Viņš saka: „Kungs, pie kā lai mēs ejam? Pie tevis ir mūžīgās dzīves vārdi, un mēs esam ticējuši un atzinuši, ka tu esi Kristus, Dieva Dēls.“ Pētera pretjautājums atklāj, ko viņš par to visu domā: *Tu jau zini, Jēzu, ka arī mēs nesaprotam, ko tu ar to īsti gribēji pateikt, bet vai tev ir padomā kāds cits mācītājs, kuru tu vēlētos ieteikt? Vai tu zini, pie kā mums vēl vajadzētu iet? Mums tas jau ir par vēlu, jo mēs ticam it visam, ko tu saki, ticam arī tad, ja ne visu sacīto spējām saprast. Un, ja tu saki, ka mums ir jāēd tava miesa un jādzēr tavas asinis, tad tu arī kaut kā dosi mums žēlastību, kāda nepieciešama, lai mēs spētu nopietni pieņemt tavus vārdus.* Jēzus to nebija sacījis pārnestā nozīmē.

Kad jau biju iesācis šos pētījumus, sāku arī aptvert, ka viena lieta ir pārlicināt prezbiteriešus, ka piedzimt no jauna nozīmē pieņemt kristības sakramentu, bet pavisam cita lieta būs pārlicināt šos cilvēkus, ka mums patiesībā būtu jāēd Kristus Miesa un jādzēr Viņa Asinis. Nespēju pat iedomāties, kā es ar to tikšu galā. Tad es sāku mazliet vairāk vērības pievērst tam, kas sacīts par Kunga Pēdējām vakariņām un komūniju. Es arī atklāju, ka sava publiskā kalpojuma laikā Jēzus nekad nebija lietojis vārdu *derība*. Vienīgais izņēmums bija Euharistijas iedibināšanas brīdis. Tad Jēzus sacīja: „Šis biķeris ir jaunā derība manās Asinīs.“ Bet, ja derība nozīmē ģimeni, kas tad ir tas, kas dara mūs par ģimeni? Mums ir kopīga miesa un asinis. Tagad es sāku saprast, kāpēc agrīnajā Baznīcā vairāk kā 700 gadus neviens nekur nebija apstrīdējis šo Jēzus vārdu nozīmi. Visi agrīnās Baznīcas tēvi bez izņēmuma pieņēma Jēzus vārdus tādas, kādi tie bija, un, ticēdami Jēzus reālajai klātbūtnei Euharistijā, plaši sludināja šo mācību. Mani pārņēma bailes. Nezināju arī neviena, pie kā šādā situācijā varētu vērsties pēc padoma.

Tad kādu vakaru seminārā norisinājās kaut kas tāds, kam es nebiju gatavs. Vārdu lūdza kāds pēdējā kursa students, vārdā Džons, kādreizējais katolis. Viņš bija tikko kā pabeidzis savu semināram sagatavoto prezentāciju par Tridentes koncilu. Tridentes koncils, ja atceraties, bija Baznīcas oficiālā atbilde Mārtiņam Luteram un reformācijai.

Kādu pusotru stundu šis students bija prezentējis Tridentes koncilu visai labvēlīgā gaismā. Viņš bija parādījis, cik daudzi no koncilā izskanējušajiem argumentiem patiesībā bija balstīti uz Bībeli. Tad viņš samainīja lomas ar mani. Studentiem gan tagad būtu vajadzējis uzdot viņam kādus jautājumus. Taču viņš sacīja: „Profesor Hān, vai drīkstu uzdot jautājumu vispirms jums? Jūs taču zināt, ka Luteram patiesībā bija divi lozungi, jo bez *sola fide* viņš, lai saceltos pret Romu, izmantoja vēl arī otru lozungu, *sola Scriptura*, tātad, vienīgi Bībele. Man ir jautājums: kur tas Bībelē būtu mācīts?“

Es bezpalīdzīgi skatījos uz viņu. Jutu, ka manu pieri sāk pārklāt sviedri. Kādreiz es biju lepojies, ka spēju uzstādīt saviem pasniedzējiem visāķīgākos jautājumus, bet šādu jautājumu man vēl nekad nebija nācies pat dzirdēt. Un tā nu es automātiski izrunāju vārdus, kurus biju apņēmis nekad nevienam neteikt. Sacīju: „Džon, kāds muļķīgs jautājums!“ Taču viņš nebija no tiem kas apmulstu, paskatījās uz mani un sacīja: „Sniedziet man tādu pašu muļķīgu atbildi!“ Teicu viņam: „Labi, mēģināšu.“ Es sāku virknēt kopā faktus: „Lūk, jāatšķir Pāvila *Otrā vēstule Timotejam*, jāizlasa 3. nodaļas 16. un 17. pants, kur sacīts: „Katrs Dieva iedvesmots raksts noderīgs mācīšanai, atspēkošanai, labošanai, auszināšanai taisnībā, lai Dieva cilvēks būtu pilnīgs un katram labam darbam sagatavots...“ Viņš mani tūlīt pārtrauca: „Pagaidiet sekundīti, tur tikai sacīts, ka Svētie Raksti ir iedvesmoti un noderīgi, bet nav norādīts, ka VIENĪGI Svētie Raksti ir iedvesmoti vai, vēl labāk, vienīgi Svētie Raksti ir tam visam noderīgi. Mums ir vajadzīgs arī vēl kaut kas cits, piemēram, lūgšana.“ Tad viņš man jautāja: „Un ko jūs sakāt par Pāvila *Otrās vēstules tesalonīķiešiem* 2. nodaļas 15. pantu?“ Es ierunājos: „Kas tad tur tāds atkal bija?“ Viņš atbildēja: „Tur Pāvils iedrošina tesalonīķiešus turēties pie tradīcijām, kuras viņš tiem mācījis gan rakstiski, gan mutiski.“ Ak vai, es tam nebiju gatavs! Sacīju: „Varbūt tagad pāriesim pie prezentācijas noslēguma jautājumiem un atbildēm, bet ar šī jautājuma iztirzāšanu es nodarbošos nākamnedēļ. Turpināsim nodarbību.“

Es nedomāju, ka viņi spēja aptvert, kādā panikā es biju. Tovakar pa ceļam uz mājām es vienīgi ar trulu skatienu raudzījies debesīs un jautāju Dievam, kāpēc es nekad agrāk netiku dzirdējis šo jautājumu? Kāpēc nekad nebiju atradis uz to atbildi? Nākošajā dienā es sāku apzvanīt teologus no dažādām valsts malām, savus kādreizējos pasniedzējus. Es vēlējos visiem pajautāt: „Kur Bībelē mācīts par *sola Scriptura*? Kurā vietā Bībelē sacīts, ka Bībele ir vienīgā autoritāte?“ Viens no viņiem man patiesībā tieši tā arī pateica: „Kādu muļķīgu jautājumu jūs man uzdodat!“ Un es atbildēju: „Dodiet tad man arī muļķīgu atbildi!“ Es piesējos, kam vien spēju. Kāds profesors no Oksfordas, teologs, kuru es ļoti cienīju, man atbildēja: „Skot, jūs veltīgi meklējat Bībelē pierādījumus tādām uzstādījumiem kā *sola Scriptura*, jo tas nav temats, kuru Bībele demonstratīvi sludinātu. Tas ir mūsu iepriekšminējums, mūsu pieņēmums, kad mēs vēršamies pie Bībeles.“ Tas man šķita savādi. Es sacīju: „Bet, profesor, tas izklausās dīvaini, jo mēs taču sakām, ka mums jātic vienīgi tam, ko māca Bībele, bet Bībele mūs nemāca ticēt vienīgi tam, kas mācīts Bībelē. Un Bībele arī nemāca paļauties uz mūsu pieņēmumiem.“ Es vēl noteicu: „Varētu likties, ka mēs zāģējam

zaru, uz kura paši sēžam.“ Tad viņš man sacīja: „Nu labi, bet kādas tad vēl iespējas mums atliek?“ Labs jautājums. Bet lai nu paliek.

Kāds mans draugs, arī teologs, piezvanīja un sacīja: „Skot, kas īsti notiek? Ļaudis runā, ka tu domājot pāriet katoļticībā...“ „Ak, nē, Ārt, es tik tiešām nedomāju pāriet katoļticībā.“ Tad es nolēmu uzdot viņam jautājumu. Sacīju: „Ārt, kas tev ir patiesības balsts un pamats?“ Viņš sacīja: „Skot, mums visiem patiesības balsts un pamats ir Svētie Raksti.“ Jautāju viņam: „Ārt, bet kāpēc tad Bībelē Pāvila *Pirmās vēstules Timotejam* 3. nodaļas 15. pantā sacīts, ka patiesības balsts un pamats ir dzīvā Dieva Baznīca?“ Sekoja klusums, tad viņš sacīja: „Skot, es domāju, ka tu mani vienkārši izaicini, uzdodot tādu jautājumu.“ Es atbildēju: „Ārt, mani pašu tirda daudzas problēmas.“ Viņš sacīja: „Labi, bet kura baznīca, Skot? To ir daudz.“ Jautāju viņam: „Ārt, bet cik baznīcas tad vispār pretendē uz šādu statusu? Es domāju, ja mēs runājam par baznīcu, kas sludina: „Mēs esam patiesības balsts un pamats. Raugieties uz mums, un jūs dzirdēsiet Kristu runājam un mācām“? Cik baznīcu uz kaut ko tādu pretendē? Man ir zināma tikai viena. Es tikai zinu, ka par Kristus dibinātu sevi uzskata vienīgi Romas katoliskā Baznīca. Tā arī ir pastāvējusi jau vairāk kā 2000 gadu, un dažas no tās savādajām pretenzijām skan gaužām līdzīgi tam, kas rakstīts Pāvila *Pirmās vēstules Timotejam* 3. nodaļas 15. pantā.“

Jā, šajā dzīves posmā man tiešām nebija skaidrības par to, kas man būtu jādara. Bet kādu dienu man piezvanīja tā paša semināra valdes priekšsēdis, kurā es pasniedzu teoloģiju. Stīvs uzaicināja mani uz pusdienām restorānā. Es nezināju, ko viņš vēlas. Domāju, ka, iespējams, valdes priekšsēdis būs dzirdējis par mani valodas, ka es šo to mācu katoliskā garā. Kad apsēdos pie galda, lai kopā ar viņu pusdienotu, biju diezgan nobijies un nedrošs. Viņš man paziņoja, ka sabiedrotie esot pieņēmuši vienbalsīgu lēmumu. Tā kā manis vadītās nodarbības ritēja ļoti veiksmīgi un uz maniem lekciju kursiem parakstījās tik daudz cilvēku, viņi aicināja mani padomāt, vai es savos 26 „brieduma gados“ nevēlētos ieņemt semināra dekāna amatu. Es nespēju ticēt savām ausīm. Viņš man sacīja: „Mēs jums ļausim pasniegt tādus lekciju kursus, kādus jūs izvēlēsit. Mēs arī ļausim pieņemt darbā docētājus, ja jums tie būs vajadzīgi. Mēs pat maksāsim par jūsu teoloģijas studijām doktorantūrā.“ Es viņam jautāju: „Un kura šeit būtu tuvākā mācību iestāde, kas piedāvā doktorantūras studijas?“ Viņš atbildēja: „Katoļu universitāte.“ Es tūlīt nodomāju: *Nē, nē, nē! Tur gan es studēt nevēlos, no tādas iespējas es šobrīd izvairīšos.* Taču viņam es tā neteicu, jo nemaz jau arī nezināju, ko lai īsti saka. Beidzot sarunu, viņš sacīja: „Varbūt jūs par to palūgsieties?“ Atbildēju viņam: „Jā, noteikti. Bet, Stīv, man šķiet, ka es jau zinu atbildi. Un, lai arī cik tas nebūtu savādi, es domāju, ka no piedāvājuma atteikšos, turklāt šobrīd es pat nespēju izskaidrot, kāpēc, jo par dažām lietām arī pats vēl neesmu ticis pie skaidrības.“

Kad atgriezos majās, Kimberlija jau mani gaidīja. Viņa jautāja: „Ko viņš gribēja?“ Es sacīju: „Viņš mani aicināja darbā par dekānu.“ „Tu mani muļķo!“ izsaucās Kimberlija. Sacīju: „Nē.“ Viņa nenocietās: „Atvaino, bet ko tu sacīji?“ Atbildēju: „Nē.“ „Kādēļ tu sacīji *nē*?“ pārsteigta jautāja Kimberlija. Es teicu: „Kimberlij, tāpēc,

ka tieši šobrīd man nav īstas pārliecības par to, ko es mācīšu. Tieši šobrīd man arī nav skaidrības par to, ko māca Svētie Raksti. Un es zinu, ka pienāks diena, kad man vajadzēs nostāties Jēzus Kristus priekšā, lai sniegtu Viņam atskaiti, un ar to vien nepietiks, ja vienkārši pateikšu: „Redzi, Jēzu, es tikai mācīju to, ko man pašam mani skolotāji bija mācījuši.“ Viņš man ir atklājis ne vienu vien Svēto Rakstu patiesību, un man ir jāturas pie tā, ko Jēzus man ir atklājis.“ Viņa pienāca man klāt, apskāva mani un sacīja: „Skot, tieši tas man tevī tik ļoti patīk, tieši tāpēc es tevi apprecēju. Bet... tad gan mums būs kārtīgi jāpalūdzas.“ Viņa zināja, ka tas nozīmēja ne tikai noraidīt šo piedāvājumu, bet vienlaikus arī atsāties no mācītāja vietas plaukstošajā draudzē. Es gan pats abos šajos zaudējumos saskatīju vienīgi ieguvumu.

KOLEDŽAS REKTORA PALĪGS

Mēs vēl nezinājām, ko turpmāk darīsim. Bija jūlija vidus, sauss un karsts laiks. Pēc daudzām lūgšanām mēs izlēmām atgriezties mūsu kādreizējās koledžas pilsētā, kur bijām arī iepazinušies. Pēc pārcelšanās uz turieni dzīvot es vairākās vietās meklēju darbu, taču viss beidzās ar to, ka mani pieņēma koledžā par rektora palīgu. Tur es nostrādāju divus gadus, un tas tiešām bija ideāls darbs tādā ziņā, ka strādāt man vajadzēja pa dienu, bet vakari bija brīvi, un tos varēju veltīt savai pētniecībai. No kādiem astoņiem vakarā, kad mūsu bērni tika nolikti gulēt, līdz pat vieniem vai diviem no rīta es nodevos lasīšanai un studēšanai.

Šo divu gadu laikā es izurbos cauri vairākiem simtiem grāmatu. Pirmo reizi biju sācis lasīt arī katoļu teologu un Bībeles pētnieku darbus. Es nevarēju vien beigt brīnīties, ar kādu dziļu izpratni tie bija uzrakstīti, bet vēl vairāk uz mani atstāja iespaidu fakts, ka daudz kas no viņu rakstītā sakrita ar manis paša atklājumiem. Reizēm bija grūti pieņemt patiesību, ka par daudzām manis atklātām idejām, kas man šķita jaunas un inovatīvas, viņi runāja kā par kaut ko tādu, kas būtu pats par sevi saprotams. Tas mani izsita no sliedēm.

Dažreiz es iznācu no savas darbistabas, lai nolasītu kādu grāmatas fragmentu arī Kimberlijai. Sacīju: „Paklausies šo un pasaki, kas ir autors.“ Viņa taču arī galu galā bija teologe, tikai tā aizņemta ar bērnu audzināšanu, ka pētnieciskajam darbam vairs enerģijas nepietika. Kimberlija apsēdās un klausījās. Kad es pajautāju, kas pēc viņas domām varētu būt fragmenta autors, Kimberlija sacīja: „Klau, tas man izklausās kā viens no taviem Virdžīnijas laika sprediķiem. Ak, cik ļoti man to pietrūkst!“ Bet es pateicu: „Tas bija Vatikāna II koncils, enciklika *Gaudium et Spes*. Tās bija katoļu Baznīcas nostādnes.“ Viņa tūlīt atbildēja: „Skot, es nevēlos kaut ko tādu dzirdēt.“ Sacīju: „Kimberlij, šie materiāli par liturģiju ir tik saistoši. Es gan vēl neesmu drošs, bet man šķiet, ka varbūt Dievs mūs aicina kļūt par episkopāļiem.“ Tā bija pusceļa pieturvieta. Viņa paraudzījās uz mani un izplūda asarās: „Par episkopāļiem! Es esmu prezbitēriete, mans tēvs ir prezbitēriešu mācītājs, mans tēvocis ir prezbitēriešu mācītājs, mans vīrs bija prezbitēriešu mācītājs un arī mans brālis grib par tādu kļūt,

turklāt arī es pati kādreiz biju domājusi kļūt par prezbitēriešu mācītāju. Es nevēlos pāriet pie episkopāļiem.“ Tajā brīdī viņa jutās tik ļoti atstāta un nodota.

Stāstu par to tāpēc, ka dažus mēnešus vēlāk, pēc tam, kad biju izlasījis vēl krietni vairāk teoloģiskās literatūras, es gluži tāpat iznācu no savas darbistabas un sacīju: „Kimberlij, es gan vēl neesmu pārliecināts, bet domāju, ka varbūt Dievs mani aicina kļūt par Romas katoli.“ Varēja redzēt, ka viņu pārņem izmisums. Kimberlija nekavējoties sacīja: „Vai mēs nevarētu kļūt par episkopāļiem? Vienalga par ko, bet tikai ne par katoļiem!“ Tie, kas jau no dzimšanas ir katoļi, nespēj pat iztēloties, kā tas ir, kādas bailes sagrābj cilvēku, kurš ir sācis domāt, vai viņam nevajadzētu pārpeldēt Tibras upi jeb, kā sacītu mani draugi, „pāvestoties“. Arī Kimberliju sāka pārņemt bezcerība, un viņa lūdza Dievu, lai Viņš atsūta kādu profesoru, teologu vai vienkārši draugu, kas spētu izglābt viņas vīru.

TAISNĀ CEĻĀ PIE KATOĻTICĪBAS

Beidzot tas arī notika. Kādu dienu man piezvanīja Džerijs, mans labākais draugs vēl no semināra laikiem. Viņš bija *Phi Beta Kappa* biedrības loceklis, kas specializējies klasiskajās valodās un Jaunās derības grieķu valodā. Mēs ar viņu kādreiz bijām vienīgie studenti seminārā, kas turējās pie vecā protestantu uzskata, ka pāvests ir antikrists. Mēs abi plecu pie pleca nostājāmies pret visa veida kompromisiem, kādus vien pamanījām savos protestantu brāļos. Un tā nu mums tovakar izvērsās telefona saruna, kuras laikā es nolasīju viņam fragmentu no tēva Buijē (Louis Bouyer) grāmatas. Viņš izsaucās: „Klau, tas gan bija kaut kas dziļi tverts un pilnvērtīgs. Kas to uzrakstījis?“ Atbildēju: „Luī Buijē.“ Džerijs pārjautāja: „Buijē? Nekad neesmu par tādu dzirdējis. Kas viņš ir?“ Es nesapratu: „Ko tu ar to domā?“ Džerijs paskaidroja: „Vai viņš ir metodists?“ Atbildēju: „Nē.“ „Varbūt baptists?“ Atkal sacīju: „Nē.“ „Tad droši vien luterānis? Ko tas nozīmē, vai man varbūt divdesmit reizes būs jājautā? Kas viņš ir?“ Sacīju: „Viņš ir kat----.“ Džerijs nebija sapratis: „Atvainojos, bet es labi nesadzirdēju.“ Es mēģināju paskaidrot: „Romas kat----.“ „Pagaidi, Skot“, sacīja Džerijs, „mums laikam kaut kas nav kārtībā ar sakariem. Man izlikās, ka tu sacīji, viņš ir katolis.“ Tad es viņam atbildēju: „Džerij, es tiešām tā arī teicu, ka viņš ir katolis, un viņš ir katolis. Es esmu izlasījis daudzus katoļu autorus.“

Pēkšņi vārdi sāka plūst tik strauji kā Niagāras ūdenskrituma šaltis. Es sacīju: „Esmu lasījis Danielū (**Danielou**), , Racergeru (Ratzinger), Libaku (de Lubac), Garigū-Lagrānžu (Garrigou-Lagrange), Kongāru (Congar) un vēl daudzus citus autorus. Zini, brāl, tā ir bagātība. Arī tev tie jāizlasa.“ Viņš man sacīja: „Piebremzē, Skot. Varbūt tava dvēsele iet bojā.“ Es jautāju: „Džerij, vai varu tev ieteikt lasāmo grāmatu nosaukumus?“ Viņš atbildēja: „Protams, es izlasīšu jebko, lai tikai paglābtu tevi no šāda veida lamatām. Un arī es tev savukārt ieteikšu kādus nosaukumus.“ Džerijs minēja apmēram desmit pret katolicismu vērstu grāmatu nosaukumus. Bet es tikai

sacīju: „Džerij, esmu jau rūpīgi izlasījis ikvienu no šīm grāmatām vismaz vienu, ja ne pat divas reizes.“ Tad viņš piekodināja: „Atsūti man sarakstu.“ Un es to izdarīju.

Bijām vienojušies, ka pēc kāda mēneša mums būs gara telefona saruna. Kimberlija to vien gaidīja. Beidzot *Phi Beta Kappa* biedrības bruņinieks mirdzošās bruņās nāca izglābt viņas vīru no Romas ķetnām. Kad mana saruna ar Džeriju bija beigusies, Kimberlija ar aizturētu elpu gaidīja, ko es teikšu. Es pastāstīju, ka Džerijs par visu ir ļoti ieinteresējies, jo manus vārdus ir uztvēris nopietni un tagad lasa šīs grāmatas. Viņa tikai sacīja: „Brīnišķīgi! Es zināju, ka viņš to darīs.“

Tā tas turpinājās kādus trīs vai četrus mēnešus. Mēs sarunājāmies pa telefonu divas, trīs un reizēm pat četras stundas, apspriežot dažādus teoloģijas jautājumus un mēģinot labāk izprast Svētos Rakstus. Mūsu sarunas nereti ievilkās līdz trijiem vai četriem no rīta. Kimberlijai tas sagādāja lielu prieku, viņa jutās tik pateicīga par to, ka Džerijs manus vārdus bija uztvēris nopietni.

Kādu nakti es atkal pienācu pie gultas ap pulksten diviem vai trijiem. Kimberlija vēl joprojām bija nomodā. Gaisma gan bija izslēgta, bet viņa piecēlās gultā sēdus un jautāja: „Kā ar to visu iet?“ Es atbildēju: „Lieliski.“ Viņa neatlaidās: „Pastāsti man ko vairāk.“ Tad es sacīju: „Džerijs ir jau gandrīz pārņemts ar katolicisma garu un nevar vien beigt brīnīties par Katoļu Baznīcas mācību, kas ietver tik daudzas Svēto Rakstu patiesības.“ Kimberlija tikai izdvesa: „KO?!“ Es gan nevarēju saskatīt viņas seju, bet gandrīz vai sajutu, kā tā iegrimst. Viņa ierausās atpakaļ gultā, uzlika galvu uz spilvena un sāka šņukstēt. Es nevarēju viņai aplikt apkārt pat roku, tik ļoti ievainota un pamesta viņa jutās.

Drīz vien pēc tam Džerijs man piezvanīja un teica: „Klausies, es sāku justies mazliet nedroši. Un arī maniem draugiem ir līdzīgas izjūtas. Mums tiešām būtu jāizturas pret šīm lietām nopietni. Esmu jau runājis ar Dr. Džonu Gerstneru, šo Hārvardā skoloto prezbiterieti un pret katolicismu noskaņoto teologu. Viņš ir gatavs ar mums tikties un runāt tik ilgi, cik vien mēs to vēlamies.“ Nolēmām uzaicināt viņu uz 6 stundu ilgu sarunu, kuras laikā mēs trijātā aplūkotu Veco Derību senebreju valodā, Jauno Derību grieķu valodā un Baznīcas vēsturi koncilu dokumentos. Mēs ar Džeriju cerējām, ka pēc šīm sešām stundām mūsu ģeniālais sarunu biedrs jau būs mūs izvedis no ticības maldu purva. Taču tā vietā mēs atklājām pavisam ko citu. Katoļu Baznīcai īstenībā pat nekāda aizstāvība nebija vajadzīga. Tā drīzāk atgādināja lauvu, kura tikai jāizlaiž no būra brīvībā, lai spētu pati par sevi parūpēties. Mēs vienkārši prezentējām šīs Baznīcas mācību un norādījām atbilstošos Svēto Rakstu tekstus. Un mēs nevarējām pieņemt, ka viņš būtu sniedzis atbildi kaut uz vienu no mūsu jautājumiem vai iebildumiem. Beigās mums abiem bija prātā vairs tikai viena doma: „Klau, ko tas nozīmē?“ Bet neviens no mums to nezināja. Mēs, kas reiz bijām dedzīgākie katoļu Baznīcas pretinieki visā seminārā, tagad bijām sākuši pārdomāt, vai Dievs nevarētu būt katolis... Mūs pārņēma šausmas.

Pagaidām es aizsūtīju pieteikumu studijām uz Marketa universitāti, jo biju dzirdējis, ka tur strādā daži patiesi izcili teologi, kas orientēti uz derības teoloģiju, pēta Baznīcas vēsturi un dod vērtīgu ieguldījumu arī citās jomās. Neilgi pirms atbildes saņemšanas

no universitātes, kas informēja, ka esmu uzņemts un man tiks piešķirta arī stipendija, es uzmeklēju dažus tuvākās apkaimes priesterus. Man bija neērti. Gāju pie viņiem vakara stundās, lai neviens mani neredzētu. Jutos gandrīz vai netīrs un samaitāts, ieejot draudzes priesteru mājā. Kad apsēdāmies, lai sāktu sarunu, es tikai ar grūtībām izmocijēju dažus jautājumus, bet burtiski katrs no šiem priesteriem man sacīja: „Atstāsim pie malas teoloģiju un parunāsim par kaut ko citu.“ Neviens no viņiem nevēlējās apspriest manus jautājumus. Viens priesteris gan man pajautāja: „Vai jūs domājat par konvertēšanos?“ Taču tūlīt arī viņš turpināja: „Neteiksiet taču, ka jūs to vēlaties. Kopš Vatikāna II koncila mēs cenšamies no tādas rīcības atrunāt. Vislabākais, ko jūs varat darīt Baznīcas labā, ir vienkārši būt labam prezbiteriešu mācītājam.“ Sacīju viņam: „Tēvs, pagaidiet mirklīti...“ Viņš pārtrauca: „Nē, sauciet mani vienkārši par Maiku.“ Es turpināju: „Labi, Maik. Es jums nelūdzu piespiest mani konvertēties ar varu. Es domāju, ka Dievs mani aicina.“ Viņš man atbildēja: „Jā, bet, ja jūs vēlaties, lai es jums palīdzētu, tad esat atnācis pie nepareizā cilvēka.“

Pēc kādām trijām, četrām vai piecām šādām tikšanās reizēm, es jau jutos pavisam apmulsis. Pastāstīju par to Kimberlijai. Viņa man sacīja: „Tev vajadzētu nokļūt kādā katoļu mācību iestādē un uzsākt pilna laika studijas. Tad tu varētu to visu dzirdēt no pirmavotiem un pārliecināties, vai tāda Katoļu Baznīca, kādai tu tici, vēl joprojām maz pastāv.“ Tā bija laba ideja. Pēc daudzām lūgšanām un sagatavošanās darbiem mēs pārcēlāmies dzīvot uz Milvoki pilsētu, kur es iestājos katoļu augstskolā un divus gadus studēju pilna laika doktora studiju programmā.

Šie divi gadi mani bagātināja vairāk nekā jebkura cita studiju pieredze manā dzīvē, un tas bija arī auglīgs lūgšanu laiks. Tomēr man iznāca piedalīties arī dažos tādos semināros, kuros es, protestants, biju vienīgais katoliskās Baznīcas aizstāvis pret uzbrukumiem, kas nāca no pašu katoļu vidus. Tas bija savādi. Man šiem cilvēkiem nācās izskaidrot, piemēram, Jāņa Pāvila II mācību, kas bija lielā mērā balstīta uz Svētajiem Rakstiem un kurā bija akcentēta derība. Taču augstskolā strādāja arī daži izcili teologi, kas spēja labi salikt visas lietas pareizajos plauktos. Mācības man tiešām sagādāja prieku. Pa šo laiku manā dzīvē ienāca arī kaut kas jauns. Tās patiesībā bija divas lietas.

Vispirms ir jāatzīmē, ka es sāku lūgties Rožukroni. Darīju to ar zināmām bailēm un pat lūdzu Dievu, lai Viņš neapvainojas, ka es kaut ko tādu mēģināšu darīt. Tomēr turpināju lūgties. Un tagad vairāk sāku izjust ar sirdi to, ko agrāk biju sapratis vienīgi ar prātu – es esmu Dieva bērns. Ne tikai Dievs ir mans Tēvs un Kristus mans Brālis, bet arī Viņa Māte ir mana Māte.

Kāds draugs, kas bija dzirdējis, ka es pārdomāju iespēju pāriet katoļticībā, man vienu dienu piezvanīja un jautāja: „Vai tad arī tu, tāpat kā tie katoļi, pielūdz Mariju?“ Sacīju: „Katoļi nepielūdz Mariju, bet gan godina viņu.“ Paziņa jautāja: „Kāda gan starpība?“ Es atbildēju: „Ļauj man tev izskaidrot. Kad Kristus paklausīja sava Tēva aicinājumam kļūt par cilvēku, Viņš arī uzņēmās atbildību pakļauties likumam, morāles likumam, kas ir ietverts desmit baušļos. Bet vienā no baušļiem ir sacīts: „Tev būs savu tēvu un māti godāt.““ Sacīju: „Kriss, ebreju valodā vārds „godināt“ (kaboda)

nozīmē arī ‚cildināt‘, tātad godāt un cienīt savu tēvu un māti, cik vien iespējams. Un Kristus izpildīja šo likumu daudz pilnīgāk nekā cilvēki, jo Viņš dāvāja savam Debesu Tēvam pats savu dievišķo godu un tieši tāpat arī Viņš pagodināja savu Māti. Tādējādi Rožukroņa lūgšanā, Kriss, mēs nedarām neko vairāk kā vienīgi sekojam Kristum, kurš godina savu Māti ar dievišķu godu. Mēs viņu pagodinām ar Kristus godu.“

Otrs man nozīmīgs notikums bija tas, ka es kādu dienu sadomāju klusi ielavīties Marketa universitātes pirmā stāva Jēzus kapelā. Tur tika svinētas dienas Mises, bet es vēl nekad nebiju apmeklējis Misi. Apsēdos pēdējā solā, bet uz ceļiem nemetos. Arī nepārkrustījos, pat nepiecēlos. Es biju tikai novērotājs un atrados tur, lai skatītos. Bet mani ļoti pārsteidza fakts, ka pa durvīm sāka plūst iekšā cilvēki – 40, 50, 60, 80 vai pat 100 parasti ļaudis vienkārši ienāca no ielas uz dienas Misi. Un šie parastie ļaudis, kas ienāca, pārkrustījās, nometās uz ceļiem un lūdzās. Tad ieskanējās zvans, visi piecēlās, un sākās Svētā Mise. Kaut ko tādu es vēl nekad nebiju redzējis.

Vārda liturģija bija tik bagātīga, tajā ietilpa ne tikai lasījumi no Svētajiem Rakstiem. Un es nodomāju, ka viņi pat darbdienas Misē Svētos Rakstus izmanto vairāk nekā mēs to darām svētdienas dievkalpojumā. Un viņu lūgšanās bija jūtama Bībeles valoda, es dzirdēju izteicienus no Isaja un Ezekiēla grāmatām. Es tur sēdēju, domās izsaukdamies: *Cilvēk, apstādini šo šovu, ļauj man izskaidrot tavas lūgšanas! Šis ir Zaharijs, bet tas – Ezekiēls. Klau! Tas bija tā, it kā Bībele pēkšņi būtu atdzīvojusies un izdejojusi uz centrālās skatuves, sacīdama: Šeit ir mana vieta.*

Tad sākās euharistiskā liturģija. Es klausījos un vēroju, kā priesteris izrunāja konsekrācijas vārdus un pacēla hostiju. Un es atzišos, ka tajā brīdī arī nožuva pēdējais manu šaubu piliens. Es paskatījos un sacīju: „Mans Kungs un mans Dievs.“ Kad ļaudis sāka virzīties uz priekšu, lai pieņemtu svēto Komūniju, es, gandrīz vai siekalodamies, uzrunāju Jēzu: *Kungs, arī es vēlos Tevi. Vēlos pilnīgāk izbaudīt vienotību ar Tevi. Tu esi ienācis manā sirdī. Tu esi kļuvis par manu Pestītāju un Dievu, bet tagad es domāju, ka Tu vēlies arī nākt uz manas mēles, ienākt manā vēderā un ķermenī gluži tāpat kā manā dvēselē, lai šī komūnija būtu pilnīga.*

Un beigās viss norisinājās tikpat strauji kā sākumā. Cilvēki vēl pāris minūtes uzkavējās, lai pateiktos, un tad aizgāja. Beidzot arī es izgāju no turienes ārā un brīnījos par sevi, ko esmu izdarījis... Taču jau nākošajā dienā biju atkal atpakaļ un arī aiznākošajā, un vēl pēc tam. Nevienam es par to nespēju pastāstīt. Arī savai sievai ne. Taču divu vai trīs nedēļu laikā es biju nomakšķerēts. No galvas līdz kājām es biju iemīlējies Kristū un viņa patiesajā klātbūtnē Vissvētajā Sakramentā. Šis tikšanās brīdis ar Viņu man kļuva par katras dienas spēka avotu, virsotni un kulmināciju, taču vēl joprojām es nevienam neuzdrošinājos par to stāstīt.

Tad kādu dienu man piezvanīja Džerijs. Pa šo laiku viņš arī pats bija vēl sameklējis un izlasījis simtiem grāmatu. Un tagad viņš zvanīja, lai pavēstītu jaunumus: „Mēs ar Lesliju nolēmām pāriet katoļticībā šajās Lieldienās.“ Tas bija 1986. gadā. Sacīju viņam: „Pagaidi, Džerij. No tevis tika gaidīts, lai tu mani no šāda soļa atturētu. Un tagad tu domā, kā pats varētu mani pārspēt? Tas nav godīgi.“ Bet viņš atbildēja: „Klausies, Skot, es nezinu, kādi tev vēl varētu būt palikuši jautājumi vai iebildumi,

bet mēs uz saviem jautājumiem atbildes jau esam atraduši.“ Es piebildu: „Arī es tās esmu atradis.“ Viņš tikai noteica: „Labi, es jau neiešu bāzt degunu citu darīšanās.“

Kad noliku telefona klausuli, man pēkšņi iešāvās prātā doma, ka mana vilcināšanās paklausīt jau sāka izskatīties gandrīz vai pēc nepaklausības. Dievs taču Svētajos Rakstos visu bija tik skaidri pateicis – gan par Mariju, gan par pāvestu, pat par šķīstītavu Pāvila *Pirmās vēstules korintiešiem* 3. nodaļas 15. pantā un tālāk, arī par svētajiem, kas pieder Dieva ģimenei un ir mani brāļi un māsas Kristū. Es skaidroju saviem draugiem, ka tieši doma par Dieva Ģimeni palīdz izprast katoļticību. Marija ir mūsu māte, pāvests – mūsu garīgais tēvs, svētie ir brāļi un māsas, Euharistija ir ģimenes mielasts, bet Baznīcas svētki līdzinās gadadienām un dzimšanas dienām. Mēs esam Dieva ģimene. Es neesmu bārenis, man ir mājas. Bet es tikai vēl neesmu tur. Tad es sāku lūgt Dievu: *Ko Tu no manis vēlies? Džerijs gatavojas pievienoties katoļu Baznīcai. Bet ko darīt man?* Bet Dievs pagrieza šo jautājumu otrādi un sacīja man: *Un ko tu pats vēlies darīt?* Sacīju: *Tas ir tik vienkārši. Es vēlos pārnākt mājās. Es vēlos pieņemt mūsu Kungu svētajā Euharistijā.* Un bija tieši tāda sajūta, it kā pats Kungs man sacītu: *Es tevi no tā neatturu.* Tad es nolēmu, ka labāk iešu parunāt ar to personu, kas gan būtu gribējusi mani no šāda soļa atturēt.

Nokāpu lejā uz apakšstāvu un sacīju: „Kimberlij, tu nekad neuzminēsi, ko Džerijs un Leslija plāno darīt.“ „Ko?“ viņa jautāja, jau uzreiz atmetusi jebkādas cerības. Es turpināju: „Viņi šajās Lieldienās, vēl 1986. gadā, gatavojas kļūt par katoļiem.“ Kimberlija skatījās uz mani un redzēja man cauri, jo tik labi mani pazina un vēl joprojām mīlēja. Viņa sacīja: „Nu un? Ko gan tas maina? Tu pats man solīji, ka nepāriesi katoļticībā vismaz līdz 1990. gadam.“ Atbildēju viņai: „Jā, tu to atgādini. Tā ir taisnība, es solīju. Bet es varētu arī tikt no šīm saistībām atbrīvots, ja tu sajustu...“ – „Nē, nē, nevajag...“ viņa izdvesa. Tad es ierunājos: „Vai tu par to nepalūgtos?“ Taču viņa attrauca: „Skot, nesāc apvīt ar svētumu savu nevēlēšanos pildīt solījumus.“ Es mēģināju iebilst: „Bet, Kimberlij, tu nevēlies par to dzirdēt, nevēlies par to lasīt, nevēlies par to apspriesties. Turpretī man vilcināšanās paklausīt kaut kam tādām, ko Dievs jau ir tik skaidri atklājis, sāk kļūt par nepaklausību.“ Es zināju, ka viņa mani pietiekami mīl, lai nekad nepieļautu tādu situāciju, ka es kļūtu nepaklausīgs savam Kungam un Pestītājam. Un Kimberlija man atbildēja: „Es par to lūgšos, bet man tev jāpasaka arī tas, ka es jūtos nodota. Es jūtos pamesta. Vēl nekad savā dzīvē es neesmu jutusies tik vientuļa. Līdz ar to arī mirst visi mani sapņi.“ Viņa gāja lūgties un, kad atkal atgriezās, lai Dievs viņu svētī, sacīja man: „Šī ir vissāpīgākā izšķiršanās manā dzīvē un mūsu laulībā, tomēr man šķiet, ka Dievs vēlas, lai es šoreiz piekāptos.“

Tajā 1986. gada Lieldienu vigīlijā viņa pat pavadīja mani uz vigīlijas Misi, kur es saņēmu, kā man patīk sacīt, savu lielo sakramentālo klājumu: nosacījuma kristību, pirmo grēksūdzi, konfirmāciju un, visbeidzot, slava Dievam, arī svēto Komūniju. Kad jau nācu atpakaļ, jutu, ka viņa raud. Es apliku viņai apkārt roku, un mēs sākām lūgties. Kungs man tobrīd sacīja: *Redzi, es neaicināju tevi kļūt par katoli, lai radītu šķēršļus tavai mīlestībai pret Kimberliju, jo es mīlu viņu vairāk nekā tu. Es lūdzu tevi kļūt par katoli tieši tavas mīlestības dēļ. Tā kā tev pašam nav tik daudz spēka, lai viņu*

tik ļoti mīlētu, kā es to vēlos, tad to, kā tev vēl pietrūkst, es tev iedošu svētajā Komūnijā. Es nodomāju: *Jā, tikai pamēģini viņai to izskaidrot.* Bet es jutu, ka mani pamazām pārņem miers. Un tad Kungs man sacīja: *Es to izdarīšu, kad būs pienācis laiks. Un tu vienkārši piebremzē. Tu neesi Svētais Gars un nevari izmainīt viņas sirdi.* Taču ne tuvākajās dienās, ne arī nedēļās un mēnešos viņa neizrādīja pat mazāko interesi ko mainīt. Tas bija smagi.

Es galu galā uz vairākiem gadiem iekārtojos darbā Džolietā, kur strādāju par pasniedzēju koledžā. Bet tieši pirms mūsu pārcelšanās uz turieni notika tas, kam Dievs lika notikt. Mūsu ģimenē ienāca trešais bērns, Hanna. Kad Hanna tika ieņemta, es patiesi biju mazliet nobažījies. Manam satraukumam toreiz bija daudz iemeslu. Bet nekad vēl es nebiju tā nobijies kā vienu svētdienas rītu, kad Kimberlijas grūtniecībai ritēja ceturtais mēnesis. Toreiz mēs stāvējām viņas baznīcā un jau dziedājām pēdējās himnas pēdējo pantu, un pēkšņi viņa pagriezās pret mani, bāla kā parādība, un sacīja: „Es nejutos labi, man ir asiņošana.“ Viņa atsēdās uz baznīcas krēsla. Tikmēr cilvēki jau sāka atstāt dievnamu. Es biju panikā, nezināju, ko iesākt. Viņa bija tik bāla kā spoks. Aizskrēju līdz telefona automātam. Gribēju sazvanīt mūsu ārstu, jautāju, kur viņš ir. Kāda balss man atbildēja: „Mēs nezinām, kur ir Dr. Marmions. Ir nedēļas nogale, un viņš var būt arī izbraucis ārpus pilsētas.“ Jautāju, vai nav iespējams viņam kaut kā nodot ziņu. Man apsolīja, ka darīs, ko varēs, un, ja vien dakteris būs bijis kaut kur tuvākajā apkaimē, viņš noteikti atzvanīs. Noliku klausuli, un mani atkal pārņēma izmisums. Sāku lūgt svētā Gerarda aizbildniecību, patiesībā ikviena aizbildniecību. Es arī vienkārši vērsos pie Kunga Jēzus Kristus un lūdzu mums palīdzēt. Pēc kādām desmit vai piecpadsmit sekundēm iezvanījās telefons. Es pacēlu klausuli un atsaucos: „Hallo!“ Man jautāja: „Vai Skots?“ Atbildēju: „Jā.“ Balss klausulē sacīja: „Šeit dakteris Marmions.“ Es jautāju: „Pet, kur jūs esat?“ Bet viņš jautāja, kur esam mēs. Sacīju, ka mēs esam ārpus pilsētas. „Kur tieši?“ viņš neatlaidās. Sacīju: „Baznīcā.“ Bet viņš jautāja: „Un kur jūs atrodaties baznīcā?“ Es atbildēju: „Esmu dievnama ārpusē, tieši pie telefona aparāta.“ Viņš brīnījās: „Kaut kas neticams! Arī man šorīt iznāca būt tieši šajā baznīcā. Zvanu jums no pagrabstāva. Tūlīt uziesu pie jums augšā.“ Pēc kādām četrām, piecām, varbūt astoņām sekundēm viņš uzskrēja pa kāpnēm un jautāja: „Kur viņa ir?“ Rādīju viņam: „Tepat.“ Dakteris pieskrēja pie Kimberlijas un sāka organizēt pirmās palīdzības sniegšanu. Beidzot viņa nonāca mašīnā. Mēs laimīgi aiztraucāmies uz Sv. Jāzepa slimnīcu. Ne Kimberlijas, ne arī bērniņa dzīvībai briesmas vairs nedraudēja. Hanna galu galā piedzima.

Mani neatstāja sajūta, ka tagad Kungs bija pienācis daudz tuvāk mums un mūsu laulībai, kura izskatījās daudz vairāk cietusi, nekā es sākotnēji biju iedomājies. Es sāku lūgties un jautāju Dievam: *Ko mēs tagad ar šo bērniņu iesāksim?* Kimberlija pienāca pie manis neilgi pirms bērna piedzimšanas un sacīja: „Es gan neesmu pārliecināta, kāpēc, bet Kungs man kaut kā liek izjust, ka Hanna būs *samierināšanās bērns*. Neesmu pārliecināta, ka es spētu saprast, ko šāds vārdu savienojums nozīmē.“ Mēs apskāvām viens otru un sākām par to lūgties.

Pēc tam, kad Hanna bija piedzimusī, Kimberlija atkal pie manis pienāca un sacīja: „Nezinu, kāpēc, bet man šķiet, ka mūsu Kungs vēlas, lai es Hannu kristītu katoļu Baznīcā.“ Es izsaucos: „Ko?!“ Viņa turpināja: „Es neesmu gluži pārliecināta, bet jā.“ Mēs abi kopā vērojām Kristības sakramenta liturģiju. Monsinjors Bruskevičs, priesteris, kurš mani ievada katoliskajā Baznīcā, ir vienkārši tāds Dieva cilvēks, kuru gribētos nosaukt par godības princi. Tagad viņš jau ir Linkolnas bīskaps. Un šo mūsu bērna kristību liturģisko kalpojumu viņš veica vienkārši lieliski. Tajā bija jūtama tāda Tradīcijas un Svēto Rakstu bagātība, ka gluži vai ceremonijas vidū, kad viņš kādā no liturģiskajām lūgšanām izsacīja vārdus „Alleluja! Alleluja!“, Kimberlija gandrīz vai palēcās un līdz ar viņu iesaucās „Alleluja!“, bet tad attapās un atvainojās. Taču priesteris sacīja: „Nē, es labprāt vēlētos, lai arī katoļi tā darītu. Tas bija vietā.“ Šī Kristību liturģijas svinēšana bija atstājusi uz Kimberliju tādu iespaidu, ka viņa vēlāk pārskatīja kristību liturģijas tekstus un aizsūtīja tos savai ģimenei un draugiem. Tomēr viņa vēl nebija gatava uzsākt izskaidrošanos ar citādi domājošajiem. Viņa tikai sāka lasīt un lūgties. Un es centos arvien vairāk attālināties, lai netraucētu.

CEĻOJUMS UZ VATIKĀNU

Es vēlos vēl par kaut ko pastāstīt. Mans tēvs aizgāja mūžībā 1990. gada decembrī. Viņš bijis tas, kura labais piemērs man palīdzēja saprast, kāpēc arī Dievu pienāktos saukt par Tēvu. Nākošā gada janvārī mans sievastēvs uzaicināja mani pievienoties savai pavisam nelielajai cilvēku grupīnai, kas bija uzsākusi cīņu pret pornogrāfijas izplatīšanos Austrumeiropā un tagad devās uz Vatikānu, lai piedalītos kolokvijā un arī privātā audiencē pie pāvesta Jāņa Pāvila II. Mans sievastēvs, prezbiteriešu mācītājs, ielūdza mani uz tikšanos ar pāvestu... Es atbildēju: „Jā.“ Tā nu es janvārī šīs grupiņas sastāvā tikos ar pāvestu un vēl pēc tam tiku uzaicināts uz piektdienas rīta Misi plkst. 7.00 viņa privātajā kapelā. Es atrados tikai dažu metru atstatumā no pāvesta un jutu, kā viņš lūdzās. Varēja dzirdēt, kā viņš, galvu rokās saņēmis, lūdzās. Šķita, ka pāvests savā sirdī nes Baznīcas smagumu ar visām tās nastām.

Kad viņš svinēja Svētās Mises noslēpumus, es pieņēmu kādu lēmumu, patiesībā pat divus. Pirmkārt, es turpmāk centīšos katru dienu dziļāk izdzīvot Svēto Misi, neaizmirstot arī to, ka mums ir jālūdzas par pāvestu. Un, otrkārt, es apņēmos stāstīt saviem brāļiem un māsām Kristū par mūsu Svēto tēvu un par to, kā Kristus ir dāvājis mums žēlastību piederēt apbrīnojamai ģimenei, kurā Vissvētā Jaunava Marija ir mūsu garīgā Māte un pāvests ir mūsu vadonis un garīgais tēvs, kam mūs visus jāievada Debesu Tēva pielūgsmē. Šajā ģimenē svētie ir mūsu brāļi un māsas, jo tas mums palīdz labāk apzināties, ka arī paši esam Dieva ģimenes locekļi. Bet, pāri visam, Dieva ģimenē ir svētā Euharistija, lai mēs varētu izjust, ka nākam pie Dieva galda kā Dieva saimes locekļi un paša Dieva bērni. Cik lielas priekšrocības mums ir dotas! Kādas žēlastības Dievs mums dāvājis!

© Scott Hahn

Tulkots un publicēts ar atļauju.

Tulkoja Marta Jance